Nagarjuna Degree College
38/36, Ramagondanahalli,
Yelahanka Hobli,
Bengaluru - 560 064.

AECC05.3

Reg. No. | | | | | | | | |

I Semester B.Com. Degree Examination, May/June - 2022

LANGUAGE SANSKRIT

Raghuvamsham of Kalidasacanto - I Grammar & Comprehension

(CBCS NEP Freshers 2021-22 Scheme)

Paper - I

Time : 2½ Hours

Maximum Marks : 60

Instructions to Candidates:- 1) Answer in Sanskrit/ Kannada/ English.

2) Question No. I, V, and VI should be answered in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत । (10×1=10)

ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) कविकुलगुरूः कः?

अ) कालिदासः आ) व्यासः इ) भासः ई) कुमारदासः

2) रघुवंशे कति सर्गाः सन्ति?

अ) अष्टादश आ) नवदश इ) दश ई) विशंतिः

3) सूर्यप्रभवः वंशः कः?

अ) कुरूवंशः आ) चन्द्रवंशः इ) रघुवंशः ई) ऋषिवंशः

4) जगतः पितरौ कौ?

अ) रमारमेशौ आ) अरून्धतीवसिष्ठौ इ) ताराचन्द्रमसौ ई) पार्वतीपरमेश्वरौ

5) हेम्नः विशुद्धिः कस्मिन् संलक्ष्यते?

अ) अग्नौ आ) जले इ) वायौ ई) आकाशे

6) दिलीपः यज्ञाय कां दुदोह?

अ) धेनुं आ) गां इ) अजं ई) खरं

[P.T.O.

7) महीक्षिताम् आद्य: क:?

अ) रघु: आ) मान्धाता इ) मनु: ई) ध्रुव:

8) क्षीरनिधौ इन्दु:इव रघुवंशे क: प्रसूत:?

अ) अज: आ) रघु: इ) दशरथ: ई) दिलीप:

9) दिलीपस्य पत्नी का?

अ) सुदक्षिणा आ) इन्दुमती इ) कैकेयी ई) सुमित्रा

10) दिलीप: कया सहशागम: आसीत्?

अ) मत्या आ) प्रज्ञया इ) धिया ई) श्रिया

II. द्वयो: प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत। **(2×8=16)**

ಎರಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Write an essay on any two of the following :

1) कालिदासस्य देशकालकृतीनां विषये लिखत।

ಕಾಳಿದಾಸನ ದೇಶ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the date, place and works of Kalidas.

2) दिलीपस्य पात्रचित्रणं कुरूत।

ದಿಲೀಪನ ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Sketch the character of Dileepa.

3) दिलीपस्य वसिष्ठाश्रमप्रयाणं वर्णयत।

ದಿಲೀಪನ ವಸಿಷ್ಠಾಶ್ರಮ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe Dileepa's Journey to Vasishthashrama.

III. त्रयाणां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवृणुत। **(3×3=9)**

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any Three shlokas.

1) वागर्थाविव सम्पृक्तौ वागर्थप्रतिपत्तये।
जगत: पितरौ वन्दे पार्वती परमेश्वरौ।।

2) त्यागाय संभृतार्थानां सत्याय मितभाषिणाम्।
यशसे विजिगीषूणां प्रजायै गृहमेधिनाम्।।

3) आकारसदृशप्रज्ञः प्रज्ञया सदृशागमः।
आगमैः सदृशारम्भ आरम्भसदृशोदयः।।

4) प्रजानां विनयाधानाद्रक्षणाद्भरणादपि।
स पिता पितरस्तासां केवलं जन्महेतवः।।

5) तस्य दाक्षिण्यरूढेन नाम्ना मगधवंशजा।
पत्नी सुदक्षिणेत्यासीदध्वरस्येव दक्षिणा।।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत। (2×3=6)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any two of the following :

1) तितीर्षुर्दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम्।
2) तद्गुणैः कर्णमागत्य चापलाय प्रचोदितः।
3) सहस्रगुणमुत्स्रष्टुमादत्ते हि रसं रविः।
4) फलानुमेयाः प्रारम्भाः संस्काराः प्राक्तना इव।

V. संस्कृत उत्तरत ।

अ) पञ्चाना लिङ्गविभक्तिवचनानि निर्दिशत। (5×1=5)

1) सूत्रस्य 2) दिलीपेन
3) यौवने 4) तं
5) प्रज्ञया 6) आगमैः
7) मनो 8) यज्ञाय

आ) चतुर्णां लकारपुरूषवचनानि निर्दिशत। (4×1=4)

1) वन्दे 2) पठतु
3) भविष्यति 4) आसीत्
5) लिखामि 6) वदसि
7) गच्छ 8) बभूव

VI. **परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।** (5×2=10)

अस्मिन् संसारे सर्वे जीविनः सुखप्राप्तये उद्योगशीलाः दृश्यन्ते। उद्योगिनो मनुष्याः धनं प्राप्य सुखं लभन्ते। उद्योगेन एव धनवन्तः भवन्ति। उद्योगः प्राणिनां नियतो धर्मः उद्योगेनैव असम्भवान्यपि सम्भवन्ति, दुःसाध्यानि अपि सुसाध्यानि भवन्ति। उद्योगेनैव सर्वं फलति देवा अपि उद्योगिनः साहाय्यं कुर्वन्ति। निरूद्योगिनः राष्ट्रस्य घातकाः भवन्ति। श्रीकृष्णः अपि कर्मयोगे बोधयति कुत्रापि कर्माणि विना जीवनं साफल्यं न भवति। राष्ट्रस्य समुन्नतिः उद्योगेनैव जायते।

प्रश्नाः

1) कीदृशाः मनुष्याः सुखं लभन्ते?
2) उद्योगेन कानि कानि सुसाध्यानि भवन्ति?
3) देवाः कस्य साहाय्यं कुर्वन्ति?
4) श्रीकृष्णः किं बोधयति?
5) राष्ट्रस्य समुन्नतिः केन जायते?